

SCOTV-
LVS
OVIUM.

Huic ad æstivum occidentem adhæret vastissimus scopulus herbidus, turris in morem acuminatim in altum ascendens, ovibus frequens, unde & Scopulus ovium, (id est vulgo *the sheepe craige*) nomen habet; satis pro loco & situ frugum, pecudum, aliarumque rerum vitæ humanæ sustentandæ maxime necessariarum, fecunda; imprimis vero omnigenorum fere piscium, ob immodicum æstus violentissimi fluentis & reciprocantis velocitatem. Quod ad nomen ð Schetland attinet, diversimode à Buchananò exprimitur, alias Hethlandiam, alias Zelandiam, alias Schetlandiam omnes has insulas junctim quasi complectens, nuncupat; etiam si unaquæque insula, peculiari sua gaudeat nomenclatura. Primum nomen habent hæ insulæ ab altitudine: nam multis in locis sese altius in æra attollunt; secundum à situ habent; in maris enim peculiari sed longe frigidissima parte collocantur; tertium à tributo quod & Scotorum Regibus, & etiam Norvegiæ Dominis olim & hodie etiamnum pendunt, (quod veltigal proprio sermone ð *Scat* vocant) quasi diceret quis terram tributariam, habent.

Nominis
ratio.MAIN-
LAND.Promonto-
ria Æstiv-
na.
Phedelan-
dia.Montes
Cliftici &
Renisfeltii.

INSULÆ.

ZEAL.

VUSTA.

Proxima post Bellam insulam, Orientem brumalem versus est insula Hethlandicarum maxima nullo peculiari nomine designata, sed quod reliquas Hethlandicas insulas longitudine & latitudine multum præcedit, ab incolis Continentis (id est vulgo *The Mainland*) nomine insignitur: sexaginta millia passuum longa, latera alicubi sedecim, in plurima parva promontoria se exporrigit: quorum duo sunt præcipua, alterum longum sed angustum in Septentriones excurrit, cui *Æstivna* nomen, alterum vero latius in orientem hibernum se extendit, & Phedelandiæ promontorium dicitur. Hujus insulæ maritima fere tantum ante aliquot annos frequenter habitabantur, hodie tamen intima etiam ab industriis hominibus, variis in partibus, coluntur & incoluntur. Montes in hac insula sunt præalti, erica obrecti, quorum primores ad austrum montes Cliftici dicti, & ad boream mons Renisfeltius insigni in apice Pharo decoratus, ut & valles plurimæ, aliæque loca depressa & feracia.

Tota terra Hethlandica dividitur in Insulas proprie dictas quadraginta sex numero, Holmas quadraginta, & scopulos triginta, quibus omnibus sua propria distinctionis ergo indita sunt nomina. De præcipuis tantum insulis pauca delibanda.

A continente ad sex millia boream versus est Zeal insula (vulgo *Yell*) octodecim millia longa, novem lata. Ultra Zealem ad boream sita est Vusta Zeali longitudine & latitudine pene æqualis, plana, ad spectu jucunda, fertilis, & plurimis ædificiis, pro more gentis, apprimè exornata. Inter hanc & Zeal inter-

jectæ sunt exiguæ quædam insulæ, Via, Vra, Linga. Extra eam ad occidentem respiciunt scopuli varii, & Burra: ad orientem Balta, Honnega; ad meridiem Fotlara, alias Phædor dicta insula, septem millia longa, ab Vusta septem distans, à Zeale octo. Multæ deinceps insulæ non magni momenti prætenduntur orientali Continentis lateri, nempe Mekla, Skeniæ orientales tres, Chuæsa, Nostunda, Bressa, & Musa. Latus Continentis occidentalis cingunt, occidentales Skeniæ, Rottia vel Ru, Papa parva, Vouneda, Papa Major, Valla, Trondra (vulgo *S. Trononis* insula) Burra, Haura major, Haura minor, interque eas totidem fere Holmæ intersparguntur.

Insule ad
Orientem.ad Occi-
dentem.

Bona sunt Hethlandicis plurima à terra & mari. Avenæ quidem exiguæ, sed multi hordei insulæ magna ex parte sunt feraces; Boves habent, oves quoque semper binum foetum, aliquando ternum ferentes, & majores quam in ipsa Scotia: equas quoque seu potius equulos, sed supra quam cuiquam credibile, ad omnia officiorum genera, ipsorum naturæ congruentia, idoneos; (vulgo *Schalties* vocantur) aratris aptos, ut & ephippiis sessorum non decussando lassantes, sed Asturconum instar glomerante gradu, per multa milliaria locorum salebrosorum, eisdem, quo volunt vehementes & revehentes. Pannus quidam, ipsis est crassa ex lana confectus, patrio idiomate ð *Wadmeal* dictum, quem cum Norvegis, cum aliis mercibus, & rebus sibi necessariis commutant. Optimæ illic ex filis laheis, à maxima parte vulgi, Chirothecæ, ad brumale frigus arcendum, aut contractum abigendum, cum tibialibus contextuntur. A mari vero plurima ipsis commoda obveniunt: piscationi enim creberrimæ non æstate tantum, sed & hyeme vacant, scaphis superius non contextis inter fluctus è diametro horrendissime pugnantes, cujus audaciæ nimis, interitu, sæpe pœnas luunt. Pisces, quibus abundant, sunt, Asellus major & minor, seu Calariæ, Gobius, Accipenser, Scombrus, Xiphias, Raia, Rhombus, Halex, Silurus minimus, major, maximus, Conger, Soleæ: testacei etiam pisces plurimi, nempe Ostrea, Mytili, Cochleæ, Limaces, Locustæ marinæ: & pisces majores, Dracones seu Balenæ, Sues marini, Phocæ, Lutræ; pisciumque ex intestinis oleum, quod per hyemem, adurunt, vice candelarum, conficiunt. Quin & avibus omnigenis pene hæ Insulæ abundant: avis tamen ericaria, multum licet illic sit ericæ, non conspicitur, nec eo adducta vivit, ut multiplici experientia patuit: importata enim ex Orcadibus in has insulas paria aliquot hujus avis, illico terram Hithlandicam ut attigerunt, animas exhalarunt. Sed quæ tanti causa miraculi, humanum latet sensum, visumque est

Omni-